

Bruxelles, den 2. juni 2023
(OR. en)

9935/23

**Interinstitutionel sag:
2022/0347(COD)**

ENV 621
ENER 325
IND 281
TRANS 223
ENT 118
SAN 345
AGRI 297
CODEC 1019

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Komm. dok. nr.:	14217/23 + ADD 1
Vedr.:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om luftkvaliteten og renere luft i Europa (omarbejdning) – Orienterende debat

Med henblik på den orienterende debat på samlingen i Rådet (miljø) den 20. juni 2023 følger hermed til delegationerne et baggrundsnotat og spørgsmål udarbejdet af formandskabet som hjælp til at strukturere drøftelsen.

De Faste Repræsentanternes Komité opfordres til at notere sig baggrundsnotatet og spørgsmålene, jf. bilaget, og videresende dem til Rådet med henblik på den orienterende debat.

**Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om luftkvaliteten og renere luft i Europa
(omarbejdning)**

– Orienterende debat –

Ren luft er afgørende for menneskers sundhed og for at bevare miljøet. Der er opnået store forbedringer i luftkvaliteten i EU i de seneste årtier, men omkring 300 000 for tidlige dødsfald om året og mange sygdomme tilskrives stadig luftforurening, som fortsat er den største miljømæssige årsag til for tidlig død i EU.

De nuværende direktiver om luftkvalitet¹ er en del af den politiske ramme for ren luft, som også omfatter anden lovgivning, der fastsætter standarder for emissioner fra centrale kilder og regulerer nedbringelsen af nationale emissioner. Luftforureningen påvirkes også af andre politikker med betydning for transport, industri, energi, landbrug og andre sektorer.

En kvalitetskontrol offentliggjort af Europa-Kommissionen i 2019 konkluderede, at direktiverne har været delvist effektive med hensyn til at forbedre luftkvaliteten og opfylde luftkvalitetsstandarderne, men at ikke alle målene er blevet opfyldt til dato.

Efter det tilsagn, som Kommissionen gav i sin meddelelse om den europæiske grønne pagt², som den bekræftede i sin meddelelse om en EU-handlingsplan: "Mod nulforurening for vand, luft og jord"³ samler den foreslåede revision af de eksisterende direktiver om luftkvalitet de to direktiver i ét og søger at bringe EU's luftkvalitetsstandarder tættere på WHO's anbefalinger, forbedre de lovgivningsmæssige rammer og styrke overvågningen, modelleringen og planlægningen af luftkvaliteten.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/107/EF af 15. december 2004 om arsen, cadmium, kviksølv, nikkel og polycykliske aromatiske kulbrinter i luften og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa.

² 15051/19 + ADD 1.

³ 8753/21 + ADD 1-3.

Status for arbejdet i Rådet

Kommissionen vedtog den 26. oktober 2022 sit forslag til direktiv om luftkvaliteten og renere luft i Europa (omarbejdning)⁴. Kommissionen forelagde sit lovforslag og den ledsagende konsekvensanalyse for Miljøgruppen den 18. november 2022. Forslaget blev efterfølgende forelagt for Rådet (miljø) på samlingen den 20. december 2022.

Miljøgruppen gennemgik forslaget på fem møder under det svenske formandskab fra januar og frem. Miljøgruppen drøftede også artikel 1-11 mere detaljeret, og formandskabet forelagde en første kompromistekst, der dækker disse artikler.

De hidtidige drøftelser i Miljøgruppen har været positive og konstruktive og har gjort det muligt at afklare mange punkter i forslaget. Generelt er mange delegationer positive over for forslaget, men nogle har også betænkeligheder med hensyn til omkostningerne i forbindelse med mere ambitiøse luftkvalitetsstandarder og deres styring samt med hensyn til andre aspekter af forslaget, herunder dets tilknytning til andre retsakter, der har en indvirkning på luftkvaliteten, og bestemmelserne om adgang til klage og domstolsprøvelse, erstatning og sanktioner.

Emner, der skal drøftes

Formandskabet opfordrer Rådet (miljø) til at arbejde videre med følgende emner på samlingen den 20. juni 2023 med henblik på at udstikke retningslinjer for det videre arbejde på teknisk plan.

⁴ 14217/22 + ADD 1-8.

Generelt ambitionsniveau til at imødegå luftforurening

Ajourførte og styrkede luftkvalitetsstandarder udgør en central del af forslaget. WHO ajourførte på grundlag af forskning og ny viden om luftforureningens indvirkning på sundheden sine retningslinjer for luftkvalitet i 2021. Kommissionen har efter at have evalueret forskellige politiske pakker foreslået et sæt luftkvalitetsstandarder, der omfatter grænseværdier for 11 stoffer og en målværdi for ozon, som skal nås inden 2030. De foreslåede grænseværdier er fastsat på niveauer, der udgør en "bedre tilpasning" til WHO's retningslinjer. Fristen er fastsat til 2030 for at sikre tilstrækkelig tid gennemførelse og til koordinering med relevante politikker såsom "Fit for 55"-pakken. Der foreslås en revision hvert femte år med henblik på at vurdere, om de standarder, der er fastsat i det foreslåede direktiv, fortsat er hensigtsmæssige, eller om de skal revideres for at sikre tilpasning til WHO's retningslinjer og fortsatte fremskridt hen imod et giftfrit miljø i 2050.

Kommissionen overvejede to andre muligheder ud over de grænseværdier, der i sidste ende blev foreslået: mindre restriktive grænseværdier, der ville føre til "delvis tilpasning" eller strengere værdier, der ville føre til "fuld tilpasning" til WHO's retningslinjer. Kommissionens konsekvensanalyse viser, at alle tre løsningsmodeller ville få betydelige sundheds- og miljømæssige fordele, der opvejer omkostningerne, om end i varierende grad. Ikke desto mindre viser drøftelserne i Miljøgruppen, at nogle delegationer finder de administrative og andre omkostninger, der er forbundet med at nå de foreslåede grænseværdier, for byrdefulde på grund af de økonomiske begrænsninger.

Vigtige faktorer til opfyldelse af de foreslåede luftkvalitetsstandarder

Ud over at fastsætte nye luftkvalitetsstandarder ajourfører og videreudvikler forslaget flere andre dele af rammen omkring luftkvalitetspolitikken for at øge effektiviteten af bestræbelserne på at forbedre luftkvaliteten og opfylde luftkvalitetsstandarderne. Dette omfatter f.eks. bestemmelser om: luftkvalitetsplaner, forebyggelse af overtrædelser af luftkvalitetsstandarder eller størst mulig begrænsning af deres varighed, hvordan og hvor luftkvaliteten vurderes og overvåges, samarbejde mellem medlemsstaterne om grænseoverskridende forurening, anvendelse af modeller for luftkvalitet, og offentlig information om luftkvalitet.

Miljøgruppen har drøftet disse bestemmelser i detaljer og har også berørt aspekter såsom behovet for harmonisering mellem medlemsstaterne af hensyn til sammenligneligheden, de administrative omkostninger i forbindelse med mere ambitiøs overvågning og vurdering, grænseoverskridende aspekter af luftforurening, de nye bestemmelser om adgang til domstolsprøvelse og erstatning og skærpede bestemmelser om sanktioner.

Som nævnt ovenfor har andre politikker, der påvirker centrale aktiviteter og sektorer, også indvirkning på luftforureningens tilstand. En række forslag, der i øjeblikket forhandles om, herunder f.eks. Euro 7-emissionsstandarder for vej køretøjer, CO₂-normer for vej køretøjer og revisionen af direktivet om industrielle emissioner er af særlig interesse. Delegationerne har tilkendegivet, at det er vigtigt, at disse og andre retsakter, der har indvirkning på luftkvaliteten, fastsættes på ambitionsniveauer, der er i overensstemmelse med de luftkvalitetsstandarder, der vil blive fastsat gennem den aktuelle revision af direktiverne om luftkvalitet.

Spørgsmål til ministrene

Som rettesnor for det videre arbejde med denne sag opfordres ministrene til at udveksle synspunkter på grundlag af følgende spørgsmål:

1. Mener du, at de foreslåede luftkvalitetsstandarder og deres ikrafttræden fra 2030 udgør et passende ambitionsniveau med henblik på at tackle luftforurening?
2. Hvad anser du for at være de vigtigste faktorer til opfyldelse af luftkvalitetsstandarderne og det langsigtede mål om nulforurening? Er der taget tilstrækkeligt hensyn til disse i det foreslåede direktiv?